

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

In solennitate sancti Ioannis Baptistæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

lis dignatio diuina, quod se in cibo voluit nobis ministrare atque per modum cibi suo nos corpore reficere. Cur enim hoc fecit, nisi vt doceret nos, quomodo cibus vnitur manducanti, vnumq; cum ipso efficitur, ita nos vniamur sibi in se absorpti? Supremam itaque omnium coniunctionem, quæ esse cum eo potest, nobis voluit impartiri, quando in cibum se nobis tradidit. Neque enim alius potuit excogitari modus, quo ei anima fieret intimior, vicinior, coniunctiorue, ad eum vt non modo sociata diceretur Deo, sed etiam vnum esset cum ipso, quam in hoc sacramento.

Quintodecimo, gaudia dat spiritui. Qui enim leuitatibus abrenunciant consolationibusq; terrenis, iustum est, vt spiritali lætitia perfundantur, maxime autem conscientia testimonium illis perhibente, quod sint filij Dei. Verum qui iocari, leuitatibus, risibusq; sunt assueti, magnam spiritalis sanctæ & cōpunctionis & lætitiæ faciunt iacturam, propterea quod diuina consolatio non datur his qui admittunt alienam. *Sextodecimo*, hoc sacramento tutat animam à pœnis purgatorij, protegens, iuxta tamen mensuram charitatis, qua sacramentum hoc sumitur. Sacramentum enim hoc non operatur semper iuxta virtutem, quam in se continet, sed iuxta congruitatem, decentiam, meritumq; hoc est, iuxta deuotionis conditionem eius qui hoc sumit. Migrantibus autem quod omnibus proficit vehementer, nulli debet esse ambiguum. Est enim cibus migranti vocaturq; viaticum, puta in cuius fortitudine sic migrans ambulat vsque ad montem Dei Oreb. Hos Eucharistiæ fructus, hos effectus atque virtutes charissimi fratres recensere volui, quo darem nonnullis cuiuspiam exercitij deuotionis, quod seruetur aut circa preparationem aut circa gratiarum actionem Missæ, occasionem, quo pro ijs effectibus impetrandis fusius sese Deo deuoti meditando desiderandoq; extendant. Ad laudem & gloriam eiusdem Domini nostri .esu Christi, qui est benedictus in secula, Amen.

Eucharistia
vt gaudia
spiritui con-
ferat.
Rom. 8.

Bernardus,
Eucharistia
vt protegat
animas a
pœnis.

IN SOLENNITATE S. IOANNIS BAPTISTÆ.

De commodo laudē, silentij ac solitudinis.

Sermo 1.

Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista. Matt. 11. Hæc verba veracissimi testis, imò ipsius veritatis sunt Domini nostri Iesu Christi fratres charissimi, qui post multam commendationem qua cognatum suum turbis prædicauerat abstinentem, constantem in fide, mundi & carnis contemptorem, pro Dei honore & legimus zelosum, Prophetam denique & plus quam Prophetam: tandem & Angelum, ac postremo veluti vno completi volens omnia, nulli sanctorum inferiorem, multis excellentiorem, summis quibusque parem constituit, dicens: *Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista.* Cuius quidem laudes à doctissimis, ipsiq; sanctissimis patribus scriptas nobis prætereuntibus, hoc vnum exemplo fit, quod ad imitationem nos inuitet, quod pro sanctitatis custodia & incremento idem, licet in utero matris sanctus, eremi solitudinem ac silentium tam deuotus adhuc puer incolere cepit, ac si nihil foret aliud quod seruandæ

Nnn 2 cordis

Ioannes heremitarum omnium dux ac signifer.

cordis puritatem tam utile, tamque esset necessarium. In hoc sane omnium solitariorum, omniumque heremitarum dux & signifer factus. Unde etiam (quod tam sanctorum gestis quam propria experientia discimus) tantum quique discipulorum eius profecerunt, quantum in ea re ipsum seculis imitati. Quod quidam sanctus pater aded sensisse scribitur, ut discipulum (quod parum utilitatis in cella faceret) contristatum, sic consolaretur: ubi vel quatuor cellae parietes propter Deum solus custodiret, ubi magnus erat est Antonius, post hanc vitam inueniretur. Hoc praeterea ipsi in nobis quotidie experimur, quotquot mentis puritatem quaerimus, ut quoties soli, melius: quoties vero inter homines sumus aut loquimur, minus valeamus. E quidem inesse alijs puto, quod in me inuenio: Haud tria possum verba loqui, quin duo minus valeant. Quanquam e regione, me non loqui, aut minus loqui, aut etiam non arridere, id sentiam alijs molestum. Quapropter quietis cordis puritatem sectatur & pacem, nihil aded curet, quam in silentio & solitudine citra otium esse. Quicquid ibi fecerit (modo legibus Dei & obedientiae non sit contrarium) ad aedificationem spiritus magis quam finem homines interim fuisset, cooperabitur. Quamuis enim inter spiritualia corporalia cellae exercitia tantum sit discrimen, quantum inter spiritum & corpus: tamen vel corporis fatigatio, labor externus, horti cultus, & cetera id genus, quae vilia ducuntur, si recto fine assumantur sine fructu spiritus non sunt. Non enim in cellis propterea soli sumus ut laboremus, plantemus, pingamus, & cetera, sed potius illa facimus, ut in cellis soli simus. Virtus autem facimus, hoc est, & laboramus & soli sumus, ut a contaminatione mundi & carnis abstracti, mundum, floridum, pacatum & quietum cordis lectum Deo amatori nostri sternamus. Quo consolari merito possunt hi qui in capitis debilitate, siue naturalium importunitate praegravati, non contrariis vel non diu spiritualibus possunt animum applicare. Sint soli, sint extra otium, sint occupati: currant etiam vel discurrant per omnes cellae angulos, saltem a Dei offensa se contineant: quod debitum est, debito tempore & modo Deo ac fratribus reddant, cor suum immaculatum melius quo potuerint, siue fodiendo, siue imprimendo custodiant: Fiet ut Dei timore praecordia habito, corpore ieiunijs & laboribus castigato, mente si non semper cum Deo, saltem propter Deum aut non contra Deum occupata, vincatur tandem quod carnale est, vigeat quod spirituale, & incipiat fructus spiritus ex solitudine & silentio abundantior sentiri quam olim poterat intelligi. Amamus igitur charissimi cellae solitudinem & silentium, occasiones excusamus magis fugiamus, quam quaeramus. Ceterum, si cuiquam non admodum sapiat solitudo, maneat, vincat seipsum: & quod primo cum tadio patitur, postea cum amore amplexabitur. Constat namque, ne eos quidem omnes qui perfecti & consummati euaserunt anachoretae, ab initio conuersionis ex desiderio solitudinis eremum quaesisse: Quin etiam nonnullos propter ingratam necessitatem, primo quidem tolerasse, deinde ob multiplicem eius fructum etiam ardentius amasse. Testantur hoc Paulus primus eremita, & cum quidam Moses eximius, quorum vterque penes inuitus ad eremum conuenerat. Hic (ut fertur) quod ob latrocinium commissum ad supplicium paratus erat: ille quod ob fidei persecutionem se pauidus absconderet. Ambo tamen

Silentium ac solitudo quantum conferant puritati cordis.

Laboris solitariorum scopus quis.

Tedium solitudinis quo vincatur.

necessitate paulatim in virtutem commutata, anachoreticæ conuersationis præclarissimi duces euasere. Compertissimum quippe est solitarium quantum sedulius, quanto diutius, tanto libentius eriam, tantoq; suauius cellam inhabitare. Contra verò, quo cellam quis exire infueuerit crebrius, eo vehementius indies horrebit. Non est tædij remedium, sed fomentum, exire cellam, aut alios sibi aduocare. Bonus cellita (ne solitudinis aut silentij ferat dispensationem sustinet, ad tabulam seu dicam consignat, donec communis colloqui dies aduenerit: qua signata, simul omnia exequatur. At verò cui cella carcer est, nulla deerit hora qua non habeat occasionem alios quasi ex necessitate conueniendi. Inquietis namque & immortificatis omnia desideria sua videntur necessitates. Hæc dico tum mihi tum omnibus: maximè quidem iuuenibus, quæ forsan etsi non libentius, tamen vtilius quam alia phalerata audiuntur. Si quidem bonæ menti (qualem vos omnes habere arbitror) quàmquam non semper exhortatio aut correptio sit suavis, facit tamen, vt post se relinquat non nihil quod commodo fit, aut non penitus inane. Quod nobis vtinam contingat, præstante Domino nostro Christo Iesu qui vitit & regnat Deus per infinita secula, Amen.

Cellita bonus quanto studio solitudinem colat & silentium.

IN EADEM SOLENNITATE.

Quomodo sanctus Ioannes fuerit magnus, & quod eius vita singularis omnium hæreticorum cauillos eludat.

Sermo II.

ERit enim magnus coram Domino, vinum & syceram non bibit. Luce I. Non latet fratres charissimi, de Ioanne præcurfore Domini (dum olim concipiendus nunciaretur) ab ægelo hæc verba prædicta. Quem deinde natu maiorem Dominus ipse fons & collator sanctitatis, præcunctis sanctis laudauit: Inter natos, inquit, mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista. Itaque Ioannes magnus. Et ne omnis magnitudo ceu laudabilis ambiatur, additum est, *coram Domino*. Ea namque magnitudo quæ in oculis proprijs, siue hominum sola opinione aliquid mētitur aut simulat, vana est & prorsus nulla. Est ergo Ioannes magnus coram Domino. Magnus in ortu, hoc est, suo in mundum ingressu, magnus in vitæ progressu, magnus in egressu. *Primo* dixi magnus in suo ortu. Nunquid vilis aut inglorius fuit Ioannis ortus, qui & loco & tempore sacro, ab angelo nunciatur? Nunquid non sanctorum parentum & prophetarum est filius? Nonne Ioannes hic magnus, qui ante est laudatus, quam conceptus? ante sanctificatus, quam natus? Spiritu sancto repletus in vtero matris, & domini propheta vnctus? Quid, quod à Christo & eius matre est visitatus? Quid quod Domini sui matrem, imò & Dominum suum virginis claustris (vt ita dicam) circumseptum, necdum genitus agnouit, exultas adorauit, & cum voce necdum poterat, quibus valebat motibus prophetauit? Quid denique quod tanta fuit spiritus plenitudine delibutus, vt gratia exundans, matrem quoque ipsius impletet, ac prophetissam constitueret? Adde nunc quod natiuitas eius vim intulit naturæ, partibus abstulit opprobrium,

Matt. II.

Ioannes vt fuerit in suo ortu magnus. Luc. I.

Ibidem.

Ioannes vt fuerit in vita progressu magnus. Malac. 3. Ioan. 5. Luc. 3. Luc. 1. Matth. 11.

Mat. 3. Luc. 1. Matth. 11. Vita Ioannis vti hereticorum cauillos eludat.

Lutherani quam pietatis opera calumniantur.

Luc. 1. Matth. 3. Matth. 11.

Ibidem.

brium, muto patri restituit eloquium, mundo attulit gaudium. His alijsque magnus est in vita progressu. Siquidem magnus fuit officio, magnus vita merito, nec minor enituit exemplo. Officium Ioanis fuit Christo praere, Christo viam praeparare, Christi esse lucernam, Christum praedicare, Christum monstrare, Christum baptizare, indoctam plebem ad se vocare, & erudicam ad Christum mittere. Eam ob rem vocatus est angelus, lucerna sponsi amici, Ecclesiae paranympus, vox Verbi, praecursor Domini, propheta, & plus quam propheta. Porro quantus merito vitae, quamque fuerit exemplo singulari, simul ostenditur, qui praeter ceteris sanctis licet innocens, poenitentiae vitam duxit maximè austeram. Quis enim sanctorum alius adeo Spiritu sancto plenus, eremum puer adiit? Quis innocens poenitentia tam graui se castigauit? Habitatio eius erat desertum, cubile antrum, lectus nuda humus, cibus mel syluestre atque locusta. Potus non vinum neque sycera, sed frigida aqua, vestis hispidum cilicium de pilis camelorum. Haec omnia scripturae testimonio nobis sunt manifestata. Propter haec à Christo laudatur, & populis imitandus proponitur. Ceterum, obseruandum hic fratres charissimi, quid in vita hac eremitica Ioannis legatur, quod in nobis non rideant calumnianturque Lutherani. Nunquid & illum ridebunt? Sed Christus laudauit. Abstini Ioannes à cibis quibusdam, in lege tamen non prohibitis. Nunquid fuit superstitiosus? Num ideo abstiniuit, quod ignoraret omnem creaturam Dei boni, & hanc percipi posse cum gratiarum actione? Cur eremum solus incoluit? Nunquid ut spretis ceteris hominibus se ipsum commedaret? Singulare habuit vestimenti genus à ceteris discretum, & mundi huius amicis intulit. Nunquid propterea hypocrita fuit? Permanit virgo. Nunquid propterea nuptias illicitas putauit, aut periculum ei erit (quod Lutherus autumat inuenit) quia sine vxore fuit? Hoc namque modo omnia continentiae ac pietatis opera, quae post praecceptorum obseruantiam libertate quadam atque exuberantia spiritus supererogamus, Haeretici in nobis calumniantur, quasi hominum inuenta, quae Christus non praeciperit, quae tamen nequaquam (licet illa eis rumpantur) audent in Baptistam Salvatoris improbare. Velint nolint legunt Ioannem magnum coram Domino, & quod vinum & syceram non biberit, legunt locustis & melle syluestri pasti, legunt à Christo laudatum, & spretis mollioribus, duro hispidoque (licet admodum singulari) sit vestimenti genere vsus. Eant nunc igitur & rideant poenitentiam praecursoris, idque tanto magis, quanto peccata propria propter quae se affligeret, non habuerit. Dicant magistrum (quomodo discipulis eius, id est, nobis monachis impie insultant) magistrum, inquam, Ioannem, eremiticae vitae antesignanum idololatram, dicant propria sua ipsum opera adorasse, quibus voluerit mercari caelum, atque ideo Christi redemptionem negasse. Dicant ipsum Christi merita in se suis nisibus atque bonorum operum studijs euacuisse. Deinde dicant se Ioanne, quo nemo inter natos mulierum surrexit maior, sanctitate non inferiores. Dicant in gloria eidem pares futuros sese, qui facinoribus atque flagitijs obruti, in omni spurcitia vsque in extremum vitae diem confutescunt. quandoquidem nulla apud eos est meritorum, ideo nulla etiam praemiorum differentia. Inde hac ratione nihilo plus putandum est contulisse

Ioanni, quod abstinentiæ, solitudini, iugi orationi, cæterisque pœnitentiæ operibus, ac vastæ eremi molestiis, sese affligerit, atque si (vt minus honesta taceam) calicibus interim epotandis omnem noctem expēdisset, inde quod vino sepultus in medium diem dormiisset. Verùm hæc sint impia absurdaque hæreticorum dogmata, fundata super lata via quæ ducit ad infernum, nos ad arctam illam viam quæ ducit ad vitam, inuitat & Ioannis exemplum, & Christi Ioannem laudantis testimonium. *Tertio*, Ioannem dixi magnum in vitæ huius mortalis egressu. Siquidem omnium penè sanctorum coronas, & quicquid cæteris sanctis singulatum insigne est, vnus ipse simul obtinuit. Quid enim in cæteris sanctis coronatur, quod defuit Ioanni? Patriarcharum gloriam, lauream prophetarum, martyrum coronam, cōfessorum palmam, aureolam doctorum, virginitatis insigne, & quicquid aliud est quod in aliquo sanctorum emicat, in beatum Ioanem Christus vberius cumulauit. Magnus fuit in egressu, hoc est, illo genere mortis, quo spiritum reddidit, ad requiem eundo. Mortuus est Ioannes vilissima pariter ac gloriosissima morte. Hic prudentiam mundi quæ stultitia est apud Deum, iudicem nolo. In oculis hominum mors Ioannis fuit ignominiosa valde: quippe quæ in gratiam adulteræ illata est. Siquidem in præmium saltatrici puellæ tanti viri caput truncatum est. Ob incestum adulteræ statuendum vita tam viliter adæpta est. At in conspectu Domini tanti viri mors, quam sancta, quam gloriosa est? Neque enim quo criminis aliquid expiaret, neque vt naturæ debitum solueret, sed quia iustitiam & veritatem predicabat, iniquitatem arguebat, vir sanctus interemptus est. Quam similis est hic miles regi suo? quandoquidem tam viliter morti addictus est vterque. Occisus est Ioannes rogatu ignominiosæ meretriculæ. Crucifixus est Christus hypocritarum, scribarum & pharisæorum importunitate. Vile nimis atque terribilissimum vtrunque genus hominum, qui vel Christo, vel eius præcuratori machinati sunt mortem. Quid vilius muliere adultera, quid detestabilius vno hypocrita, quorum vterque dum aliud est & aliud vult haberi, vterque dum est prauus, & pro iusto se gestit coli, bis est iniquus? Eiusmodi mortem Christo & Ioanni procurarunt. Christum hypocritæ, Ioannem adultera necauit. Ecce hæc fuit gratia Christi ad amicum suum Ioannem, sibi ipsum assimilare. Hæc gratia, hoc donum Dei Ioanni collatum, pro Christi amore ignominiosa morte perdi. Hæc mu-
 2. Reg. 16.

nera præstantioribus amicis suis largiri solet Deus, quippe cui nihil adeo familiare, quam chariores fidelioresque suos, quos in mundo habet amicos, pœnis, ignominijs, iniurijs quæ afficere. Cui hæc non dedit, propter infirmitatem eius non dedit, quod portare nondum potens fuit grauiora, qui minima patienter non potest. Veruntamen quisquis in se desiderium hoc sentit, vt cupiat se nesciri, contemni aut præmi, gratiam Dei agnoscat, felicior, si quod desiderat, id ipsum hilariter ferat. Curet tamen vt desiderium hoc patiendi in humilitate subsistat, potius ad prouidentiam diuini beneplaciti in hoc negotio se resignando, quam aliquid temere petendo. Curet vt memoria propriæ infirmitatis ab oculis nunquam pereat, ne viribus suis aliquid confidat, sed gratiæ & bonitati diuinæ se committat, confidens & orans, vt si vna manu à Deo feriat, aut humilietur, altera clementer foueatur ac sustentetur, vt calamitas sibi eueniat non perdens, sed erudiens, non exterminans, sed

Ioannes vt fuerit magnus in vitæ egressu.

Mors Ioannis vt vilissima simul ac gloriosissima fuerit.

Matt. 14.
 Marc. 6.
 Luc. 23.

- Psal. 33. sed ad perfectiora excitans. *Multa*, inquit, sunt *tribulationes iustorum*. At *multa* item sunt peccatorum. Vtrobique igitur praesens vita calamitosa. Verum nobis interea vel peccatoribus, id est, poenitentibus: vel iustis (quorum tamen si qua est iustitia, panno menstruatæ comparatur) hæc oritur consolatio quod precipuis Dei amicis & electissimis quibusque sanctis (quod dixi) persecutiones, calamitates & mors plerunque, cæteraque in oculis carnis ignominiosa, in conspectu vero Domini præciosa, euenere. Quæ pijs quædam consolationis adferre debeant, quantumve formidinis mundi amicis, beatus Gregorius super Iob indicat, dicens: Dum beati Iob vulnera cruciatuque confidero, repente mentis oculos ad Ioannem deduco, & non sine grandissima mentis admiratione perpendo, quod ille prophetæ spiritu intra matris uterum repletus, atque (ut ita dixerim) priusquam nasceretur renatus. Ille tamicus sponsi, ille quo inter natos mulierum nemo maior surrexit, ille tantus propheta & plus quam propheta, ab iniquis in carcerem miteitur, & pro puella saltu capite truncatur, & vir tantæ sanctitatis pro risu turpium moritur. Quando autem vel in cibo peccauit, qui locustas solummodo & mesyluestre edebat: Quid in qualitate sui regminis deliquit, qui camelorum pilis corpus operuit? Quid in conuersatione sua offendere potuit, qui de templo non recessit? Quid illum loquacitatis reatus polluit, qui disunctus ab hominibus fuit? Quando illum vel silentij culpa notauit, qui ad se venientes tantum vehementer increpauit, dicens: *Gemmina viperarum, quis vobis demonstretur singere à ventura ira?* Quid est ergo quod Iob Dei testimonio commendatur, & tamen plagis vsque ad sterquilinum sternitur? Quid est quod Ioannes Dei voce laudatur, & tamen pro temulentis verbis in saltationis præmium moritur? Quid est quod omnipotens Deus sic vehementer in hoc secundo despicit, quos sic sublimiter ante secula elegit, nisi hoc quod pietati fidelium patet, quoniam idcirco sic eos præmit in infimis, quos videt quando remunerat in summis: & foras vsque ad despecta deiecit, quos intus vsque ad incorruptibilia perducit? Hinc ergo vnusquisque colligat, quid illic sint passuri, quos reprobat, si hic sic cruciat, quos amat. Aut quomodo ferientur, qui in iudicio arguendi sunt, si sic eorum vita præmitur, qui ipso iudice teste laudantur. Hæc Gregorius. His omnibus liquet magnum fuisse Ioannem coram Deo. Nulli tamen dubium sit (quamlibet vel in vtero sanctus fuerit, quamuis in omni vita sua sanctitate perfectus, atque virtute fuerit consummatus) paruum & nihil in oculis proprijs fuisse, sed sanctitatem suam (cum alijs penè omnibus foret manifesta) seipsum latuisse. Hoc modo, fratres charissimi, desiderijs, votis, studijs, industrijs, laboribus atque conatibus quibuscumque possumus, operam nauare debemus, ad obtinendam charitatis cæterarumque virtutum perfectionem: nihilo secius etiam vigilare circa interna nostra, & discutere motus intentionesque circa exercitia spiritualia, ne non humili, ne superbo, ne præsumptuoso atque impuro quodam appetitu, hoc est, ne spirituali ambitione moueamur ad desiderandam seu quærendam sanctitatem. Habet enim perfectio, habet sanctitas omnis adiunctam sibi magnitudinem, gloriam atque præstantiam quandam, quam contingit impure desiderari. Habet spiritualis atque interna vita pulchritudinem & dulcedinem, vnde

Perfectio
quam
impura fiat.

generari possit latitia, aut extollentia inanis, in qua contemplatiuus potest
spiritualiter à Deo fornicari & seduci.

Eam ob rem vigilanter curandum est vnicuique ad spiritualis vitæ perfe-
ctionem tendenti, ne dum quærere se putet Deum, quærat seipsum, videlicet
operando aut fauendo sibi altitudinem, magnitudinem & gloriam, quæ co-
mitatur virtutes, & perfectioni aut sanctitati coniungitur: hoc est, prospiciat
prudenter, ne appetitum sanctitatis reflectat in seipsum, & solum propter
seipsum, quo desideret etiam aliquid esse, puta magnus, sanctus, aut illi vel il-
li sancto æqualis, quod periculosum est valdè, si ad magnitudinem tantam
aspirauerit, licet spiritualement, aut potius spiritualiter carnalem. Quia sancti-
tas aut perfectio non ob aliud debet desiderari, quam vt ex se honoretur, a-
metur, colaturq; Deus: hoc est, vt cupiat faueatq; ex se Deo honorem, cultum,
& si ita dici debet, delectationem & gaudium exhiberi, non se magnum fieri.

Porro, si inordinatus fuerit appetitus sanctitatis, quid mirum si ex vitioso
principio, mali quoque sequantur effectus? vt sunt indiscretio, qua naturæ
infirmas non attenditur. Temeritas qua vilitas propria non cogitatur.
Præsumptio qua singulare nouum aut innecessarium aliquid, quod peten-
dum non est, aut alio modo iam donatum est à Deo, speratur. Percinacia qua
viris expertis ac à periculo præmonentibus, tanquam spiritus expertibus,
aut à spirituali profectu retrahentibus non creditur. Spiritualis gula, qua
sentimentis spiritualibus atque sensibili deuotioni impurè nimium insisti-
tur, & propter ipsam obedientia negligitur, charitas fraterna relinquitur,
hoc est, charitatis & obedientiæ opera dimittuntur, virtutes & veræ sanctita-
tis instrumenta deseruntur, atque voluptas illa spiritualis per abusum in Dei
contemptum vertitur, dum dona eius donorum ipsi largitori præferuntur.

Sequuntur enim superbia atque superbius complacentia, dum quis profectum
proprium considerat, ac inde sibi placendo, atque se magni faciendo gaudet,
& in hac sui complacentia requiescendo semetipsum delectat, aestimans se iam
peculiariter à Deo trahi, singularia in se Deum operari, & propterea leges
atque vias communes se supergredi, quare institutis Ecclesiæ aut superiorum
non debeat subijci, quasi nolit ipsum vlli Deum præterquam sibi obligari,
sed Deus ipsemet ductor & consolator eius velit esse. vnde (quemadmodum
cæteris quibusdam sanctis donatum est) possit etiam insuetæ aut impossibili
naturæ ferre, nec in his quippe cum nihil, vt ipse arbitrat, nisi Deum quæ-
rat) timendum aut periculi subesse. Hinc alia pericula complura superbiæ

sequuntur, errores, hæreses, aut superbius destructio, obstinatio, despera-
tio, ad carnalia reuolutio, & tandem omnis boni desertio. A quibus omnibus
periculis prorsus tuta ac libera est vera humilitas, quæ monitis atque confi-
sionibus proprijs, timens Deum of-
fendere, gratiamq; eius amittere, si superioribus credere renuat, aut eorum
directioni non acquiescat. Hanc humilitatem nobis infundat Do-
minus noster Iesus Christus, idem sublimis & humilis, cum
Patre & Spiritu S. in secula benedictus,
Amen.

Sanctitatis
inordinatus
appetitus
quæ germi-
net vitia.
Temeritas
quid.
Præsumptio
quid.
Percinacia
quæ.
Gula spiri-
tualis quæ
sit.
Superbia &
sui compla-
centia quid
sit.

Hæreses vn-
de oriuntur.
Humilitas
a periculis
tuta & libe-
ra.

IN EADEM SOLENNITATE.

*De solitudine & silentio biforimi, hoc est, externo pariterq; interno.
Sermo III.*

SEdebit solitarius & tacebit, quia leuabit se supra se. Thren. 3. His verbis clarissimi fratres, laudatum possumus accipere beatissimum Ioannem Baptistam, noui testamenti primum eremitam, mundi lucernam, Christi præcursores, vniuersæq; religionis patronum, qui primus anachoreta, primus solitarius, multis imitandi se præbuit exemplum. Commendatur autem à tribus, à solitudine, à silentio, & à supernorum appetitione. Ipse namque fugiens, antra deserti teneris sub annis petiuit, ipse eremum solus incolens, ipse in innocentia corporis sui membra, vel inedia, vel edulij vilitate conuauit. Ipse vino & quicquid inebriare posset abstinens, aqua sitim temperauit. Ipse vile tegmen amplexus, regum purpuris præcudit. Ipse delicatis molliculisq; omnibus abrenunciavit. Ipse humus lectus, antrum habitabile fuit. Videmus charissimi, quid in Ioanne miremur, videmus quid contemur. Fugit Ioannes sanctificatus, & puer mundum contempnit, tugi delicti occisiones, fugit non solum pericula, sed quæq; etiam, vt nos erubescimus, tutissima. Nam sanctos admodum reliquit parentes, eosque senes, ne tenui macula, aut nimium amando, aut remissius viuendo, aut confidendo sibi nimium, apud parentes cordis sui puritatem obfuscaret. In hoc nobis consulens, non solum peccata, sed peccandi etiam exempla, delinquendi occasiones, atque aded à virtutum profectu tam retrahentia quam impedita à nobis cuncta esse proscribenda, quo cordis puritas (sine qua nulla profectus proficiendi spes nobis superest) imperturbata seruetur. Vixit itaque Ioannes & eremita, & solus, hoc vno (quod cœperam dicere) nobis solitudinem vehementer cõmendans, quod cum ipse sanctus ex vtero, cum sanctis parentibus sanctè pariter viuere potuisset, nihil tamen humanæ sanctitati inmitens, nec patris seniũ, nec matris lachrymas attedit, sed desiderio seruandæ puritatis, qua semper Deo placens inhaereret, vniuersis quæ mundi sunt, abrenunciavit. Hoc namque vnum quotidie meditabatur, quomodo nihil mundanum cordi suo, non dico insideret, sed ne etiam occurreret: sciens nimirum Deo nihil æquè acceptum, atque cor mundum supernorum desiderio atque amore Dei aestuabundum. Atque ided puellus eremum intrauit, vt solitudine externa internam tutaretur. Duas namque constat esse solitudines, vnam corporis, alteram mentis. Illa hominum à se consuetudinem aspectumq; præcludit: hæc à terrenarum rerum cogitatu appetitumq; mente secedit. Itaque proprie hanc illa incollitur. Quare enim à conuersatione aspectuq; hominum nos seclusimus, nisi vt ab omni cura & inuili sollicitudine alieni, ab amore quoque terrenarum rerum liberi, puro nudoq; corde soli Deo vacemus? Nam & qui corpore hominibus est dissociatus, & cogitatione atque desiderio mundo coniunctus nequaquam dici solus potest: quippe qui tot loquitur hominibus, tot videt, tot audit, quot cogitat aut imaginatur. Est tamen ad solitudinem illam mentis anhelantibus solitudo corporalis nobilissimum instrumentum.

Peccandi occasiones esse vitandas.

Solitudo duplex qua fit.

Solitudo corporis vti instrumentum fit ad solitudinem mentis.

utpote puritati cordis abundè conferens. Quare feruenter quærenda est solitudo, omnique studio seruanda, potissimum quod multas delinquendi occasiones profcindat, concupiscentijs frenum iniiciat (quæ enim ignoramus, nõ concupisimus) mundi terrenarumque rerum obliuionem inducat, mentis auertat perturbationem, conscientie serenitatem tutetur, tranquillitatem animi reddat, pacem cordis amissam restauret, & ad internã solitudinem, quæ est (vt dixi) obliuio quædam mundi terrenarumque rerum omnium atque cessus mentis ad Deum, perducatur.

Possent hic multa dici, quibus præconijs à scriptoribus Ecclesiasticis, quibusve patrum sanctorum exemplis nobis laudata sit solitudo. Verùm nihil interua quæ atinet puto solitudinem vobis commendari, qui huius commoditates fructusque omnes ipsi didicistis. Nemo nostrum est puto, quicumque suæ est conscientie cultor, qui nesciat quid solitudo cellæ, quid ab hominibus abstracta vita conferre, quid verò contra societas aspectusve hominum queat auferre. Quisquis ad Deum aspirat, quisquis pro virtutibus certat, quisquis ad cordis puritatem anhelat, nouit cuiusmodi in solitudine, quisve inter homines sit, hoc est, quod aduersus, quod difformis à seipso, vt aut solus hominibus mixtus. Quæ denique temper minor, animoque impacatior à cõuëtu colloquiisque hominũ ad solitudinẽ redeat. Vnde scitum est tũ apud monachos oēs: tum præcipuè Carthusienses antiquissimum, monachum vagum, hoc est, cellam ac solitudinem non seruantem, sed absque licentia, aut cum licentia (vt vocant) sine tamen iusta necessitate, aut vtilitate, euagandi occasiones quærentem, spiritu proficere, ac animo stabiliri non posse. Contra verò eum qui cellæ suæ diligens est incola, assiduusque solitudinis obseruator, magnum propterea præ se ferre spiritualis profectus indicium, tamen si aut naturalibus aut scientijs alioqui minus fuerit consummatus. Inde est illud abbatis Mosi ad fratrem petentem aliquid eruditionis: Vade, inquit, & sede in cella tua, & cella tua docebit te vniuersa. *Sedebit igitur solitarius & tacebit*, id est, in cella perseverabit, non quasi captiuus & inquietus, sed tranquillus: non ociosus, sed mente quietus. Sedebit & tacebit. Hic pari modo vt ante de solitudine, duo silentia siue duo tacendi genera nobis explicanda veniunt. Vnum est silentium oris, cordis alterum. Illo lubricitas frenatur linguæ, ne ad perniciofa ociosave defluat. Hoc dispersio colligitur cordis, ne inania cogiter, propter hoc etiam plerumque loquendi facultas omnis interdicitur. Est enim lingua inter omnia membrum minus continens, minus domabile, fragile magis, citius labile, cuius malum vbi infecerit, contagiosissimum est, quocumque alio citius lædens, atque latius se diffudens. Testimonia ex Iacobo abundè ad manum sunt. At nos libenter finere testibus credimus, quod quotidie verum experimur. Vnde apud omnes monachos, maxime autem apud priscos illos eremitas, qui pro cordis puritate feruenter zelabantur, consultissimum fuit ora silentio frenare. Propterea Psalmista quoque: *Posui, inquit, ori meo custodiam. Quam? Obmutui & humiliatus sum & silui à bonis. Qui enim ab vtilibus etiam & licitis abstiner, certus est interim ad illicita aut perniciofa se non labi. At qui sibi confidens ad licita laxat linguam, vix potest fieri, quin effluat simul, cuius illum iure poeniteat post sermonem. Eam ob rem nonnulli sanctorum tam durè linguis suis imperabant, vt omnem prorsus loquendi sibi vsum interdicerent. Reco-*

Solitudo
interua quæ
fit.

Silentij ge-
nera duo
quæ sunt.

Silentium
cur sancti tã
rigidè serua-
uerint.

Iamvis ex lectione de inuentione corporis sancti Antonij, quale silentium videri illi coelestes & cenobitæ, vbi diu Antonij corpus fuerat humarum, obseruabant, vt & Agathonis, & Pauli, & reliquorum nos exempla compungant.

Sed quid viros commemoro, quando sexus etiam infirmior, cui naturaliter familiare est loqui, in hac gratia emicuit? Magdalenam, Mariam Aegyptiam, Pelagiam, sanctam Thaiden, & Mariam illam pœnitentem Abrahæ eremitæ nepotem in exemplum habemus. Sed & viciniores habemus sanctas, Catharinam Senensem, & Mariam de Ognees: quarum prior tribus annis continuis, ne vni quidem adhuc adolescentula locuta est, nisi dum confiteretur: altera vero, quia ad medium ferme annum, silentium integrè obseruauit, Spiritu sancto reuelante didicit, quod propter hoc super omnia Domino obtinuerit, vt ex hoc mundo transiens, post mortem sine purgatorio quantocius ad Deum aduolaret. Hæc non ideo recenseo quod probè communitate singularitatem aliquam (vt est prorsus nunquam loquendi) sed vt videamus quam sit acceptum Deo silentium, quam perniciosa loquacitas. Vtilissime itaque nobis ipsis facimus & alijs, si iuxta partem nostram voluntatem, silentium seruamus, si loquendi etiam (vbi facultas adhibere) occasiones aut vitamus, aut abrumpimus. Et hoc dictum sit de ociosis aut inutilibus verbis. Nam contra detractiones, murmuraciones, turpilocationes, scurrilitates, superfluum puto vos præmonendos. Manifestum est enim, quod debeant hæc cauere, fugere, execrarique veri eremitæ, si debeant etiam vitare societatem malè loquentium consortia colloquiaque declinari, ne infirmitas nulla scandalum inde, hoc est, occasionem sumat delinquendi. Est tamen aliud silentium multo felicius, multoque suauius internum, cui externum admodum imitatur. Hoc est silentium cordis, sensibiliunquæ rerum obliuio. Ad hoc silentium si quis cupit peruenire, necesse est vt mens ipsius à creaturarum amore abstracta, atque ab omnibus curis, occupationibusque animi distractibus libera, suspiciones, timores, sollicitudines, anxietates, dictorum & factorum rememorações, phantasias, speciesque ac formas creaturarum, & rerum sensibilium imagines, à se fortiter excludat, & nudo intellectu, ac in omni alieno amore libero, casto puroque affectu, in tranquillitate, puritate, ac silentio quodam soli Deo vacet & quiescat. Desideria namque sensualitatis, ac vitia quæcumque in nobis immortificata, imaginationum quoque & formarum sensibilium reuoluciones sunt clamores, turbines, & inquietudines, spiritui obstrepentes, vt neque leuare se possit in Deum, neque stabilis ac figere in Deo. Quæ si mortificata exclusaque à nobis quiescerint, succedet silentium, in quo iucundum est præstolari, suauissimum sentire salutarem Deum fierique tunc vt solitarius leuet se supra se. Quod nobis tribuat Dominus noster Iesus Christus in secula benedictus,

Amen.

Singularitas in communitate quam sit fugienda.

Silentium internum quod sit, & quò obtineatur.

IN EADEM SOLENNITATE.

*Quomodo magnus fuerit Ioannes, quamq; nobis necessaria sit discretio.**Sermo IV.*

Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista. Matthei XI. Testimonium hoc laudis à veritate meruit Ioannes, quo certissimè liquet ipsam incomparabiliter esse magnum, hoc est, cæteris sanctis excellentiorem atque præstantiorem. Claruit autem eius excellentia, siue (vt verbo vtatur Euāgelico) eius magnitudo in virtute, in honore, in opinione. In virtute, nam omisso virtutum eius catalago, vt ex quatuor capitalibus vel vnâ

recenseamus, qua conijcere liceat, qualis in cæteris fuerit. Prudentia fuit magna, qua sibi cauit & alijs profuit. Caut sibi ad eremum fugiens, non quo criminum (quæ nulla habebat) pœnitentiã ageret secretiorem, nec (vt opinor) quod homines admodum metueret seductores aut corruptores: quippe qui ex vtero matris sanctus, & Spiritu sancto plenus fuerat natus: non demique quod parentes (vt pote sanctos & prophetas) in itinere Dei scandalo sibi fore putaret: sed vt sanctitatis exercitia haberet libera, ne scilicet fulgoris ipsius singularitas in firmis aut tristitiam aut scandalum faceret, ne demum propter pusillos (inter quos si viueret) vel necessario fortasse animum à feruore relaxare haberet. Liqueat enim per multa interdum à sanctis iustissimè atque p̄missimè fieri posse, aut etiam debere in secreto quæ, tamen in aliorum, maxime pusillorum conspectu seu in publico non ita generatim licerent: quippe quæ non intellecta, aut nimium singularia, aut cæteris impossibilia, vel tristitiam generarent vel inuidiam. Hoc animaduertens beatus puer, quantum videlicet Deo, quantum ve deberet proximo, & metuens inter turbas, si hominum cœperit se cōsuetudini conformare, ne Deo infidelis gratiarum colata munera negligat, aut contra, si vitam alijs prætulerit non imitabilem, singularitate ipsa pluribus futuris sit offendiculo, quam exemplo, secretum elegit eremum adiens, vbi Deo fidelis, sibi liber, nulli esset onerosus. Vnde quam sit necessarium, sua exercitia præsertim singularia, atque hoc tempore celare vel inde liquido constat, quod olim inter monachos maximè laudatos expertus est beatus pater Macharius, quanta scilicet fuerit ibi immortificatorum, nescio an dicam, inuidia, an pusillanimitas. Nam paucis admodum diebus inter eos conuersatus, cum singulare quippiam (quod cæteri non æque possent imitari) ipse factitasset, omnes eiusdem cœnobij ad monasterij patrem conuenerunt, postulantes vt aut Macharium ei iiceret, aut cœtum omnem monachorum illinc mox cerneret abiturum. Sensit id ipsum quoque beata Catharina Senensis, quam in raptu & mentis extasi constitutam, ita rigidam nõ sine grandi periculo corporis fratres ordinis sui è templo sæpenumero efferebant, & clausis portis velut simulachrum ad solem statuebant. Neque enim ferre poterant singularem eius à Dño gratiam. Eam ob rem innumeris molestijs virginem afficiebant. Prudentissime itaque fecit beatus Ioannes, eremum secretum eligens, vbi nemo vel inuidus vel adulator coram adesset, cuius haberet oculos vereri. Prudentissime fecistis & vos charissimi fratres, ducem præstantissimum sequentes, ad eremum hanc conuolando, vbi austerioris

Ioannes vti
tribus mo-
dis fuerit
magnus.

Prudentia
Ioanis quãta
fuerit.

Eremum
cur Ioanne
petierit.

Exercitia sin-
gularia ab-
scondere
quam sit ne-
cessarium.

Prudentiam
Ioannis in
quibus imi-
tentur mo-
nachi.

vita tanta est singularitas, vt non modo secularibus, sed religiosis etiam facile omnibus præemineat. Atque rursus viuentium inter se tanta vniuersitas, vt sanctitatis arrogantia prorsus locum non habeat, quod certe in seculo vobis non ita vsu venisset, atque in claustro. Nam etsi nonnulli inter vos sunt, quorum innocentiam seculi non potuisset corrumpere malitia, potuisset tamen præpedisse sanctitatem. Quis enim vestrum in seculo palam faciens eodem modo profiteatur Carthusianus, non statim aut vt sanctus honoribus laudibusque ad vanitatem duceretur, aut vt phantasticus melancholicusque opprobrijs ad impatientiam & insituti desertionem? quippe qui faceret solus quod nemo cæterorum. Et tamen hunc cum cæteris communia quantumvis ardua hic agentem, nemo est qui laudet, neque in cella singularia supererogantem quispiam est qui videat aut inuideat, sed Deum habet solum, & inspectorem & remuneratorem.

Discretio
mirabilis
B. Ioannis.

Discretio B.
Ioannis vt
nobis imi-
tanda.

Discretio
quã sit ho-
mĩni neces-
saria.

Psal. 48.

Verum ad Ioannem reuertamur. Ad prudentiam eius eximiam pertinet, in tot tantisque virtutum exercitijs discretio mirabilis (quæ factorum patrum testimonio auriga est omnium virtutum, imò sine qua virtus dici non potest.) Hac enim viro abstinentissimo, abstractissimo, singularissimo, & cum primis zeloso vsu venit, vt neque nimium neque minus ac par esset, ageret. Neque enim supra vires suas, neque citra rationem (licet cæteris impossibilia ac insolita) aggressus est, quippe qui Spiritus sancti ductum sequebatur, & nobilissimam complexionem iuxta ac vires sibi adesse sentiebat. Discretionem igitur eius imitemur, quæ non erit vt ei paria conferamus, nec vt similes ei nos futuros arbitremur (hoc enim vel erga alium quemlibet minorem sanctum præsumere grandis esset elatio) sed vt vires proprias motientes, nil ultra quam vsus naturæ potest ferre committatis, nobis promittamus. In quo fideliter agenti si cupiam singulare aliquid voluerit Dominus impartiri, ipse nouerit, quomodo, quando, quantumque talem hominem trahat: idque inter dum præter, aut contra hominis illius proprium consilium. Hæc ideo dixerim, ne quis audiens beatissimi Ioannis discretionem, indiscretissime putet eandem simili modo sibi amplexandam. Non eadem omnium est mensura, nõ idem modus non denique vniuersalis est omnium discretio, quandoquidem tam gratia quam natura dispar est in singulis. Alter excedit, vbi alter vix fatis facit. Vnde pulchre huius admonet in libro *viarum Dei* (scilicet Elizabeth virginis) ad eremitas angelus loquens, cum dicat: Attendite vos qui in eremo vitam ducere elegistis, quam discretionem habeatis (Discretio enim omnium mater virtutum est) Glebis aspera est via vestra propter duriciam vitæ. Videte ne forte offendat pes vester: quod si offenderit, caute ne lumen quod in vobis est, euacuetur. Propterea autem necessaria est vobis discretio, vt non cito sequamini omnem impetum zeli vestri, qui vos ad altitudinem perfectionis impellit, neque supergraciamini mensuram virtutis vestræ. Multi in præsumptione spiritus sui ambulantes, vitam suam nimia afflictione extinxerunt & perierunt in adiuuentionibus suis. Multi menturam suam excedentes humanum intellectum in seipso subuerterunt & inutiles facti sunt, & similes iumentis insipientibus. Multi per immoderatas fatigationes in tædium adducti sunt & elanguit virtus eorum, & reuoluti sunt ad voluptates carnales, factique sunt in derisionem spiritibus nequam.

nequam. Bona est vexatio carnis, quia aduersatur concupiscentijs immun-
dis. Sed si mensuram exuperet, inutilis est, quia suffocat deuotionem cōtem-
plationis, & lumen eius extinguit. Propter hoc memento homo fragilitatis
tuæ, vt cautè gradiaris in via dura, quam ingressus es, & patienter agas in fe-
stinatione tua, ne ruinam patiaris. Dirige in consilijs sapientium cunctos la-
bores tuos, & non confunderis in exitu tuo, dominatorem cœli ne tentes, si-
cut qui incautè sui curam abijciunt, & habent fidutiam, q̄ mirificetur in eis
potentia Dei secundū dies antiquos. Hæc ibi. Cæterū si discretio hæc cuiquam
defuerit, si obstinatio in proprijs consilijs accesserit, quam miserabiles exi-
tus pariat, quales prophetas cōstituat, venerabilis Gerson in libro de *distin-*
one verarum visionum a falsis aperit, dicens: Ad par exitium vergunt abstinen-
tia nimia, & crapulosa voracitas, nisi quod irremediabilior est excessus in
abstinentia. Morbos enim adfert incurabiles ex læsione cerebri & rationis
perturbatione, quo fit vt per maniam aut furiam vel cæteras passiones melā-
cholicas sic perfundantur, & intime radicentur phantasmata interius refer-
uata in cerebro, quod esse reputantur verè res extrinsecus apparentes, & au-
dire se putat homo, videre vel tangere, quod nullo sensu exteriori percipi-
tur. Inualefcit autem hæc passio vsque ad hanc aliquando insaniam, vt iu-
dicet se homo aliud esse quam est, quemadmodum repertus est qui se murile-
gum, alius qui se gallum, alius qui se asinum, alius qui se mortuum reputa-
ret. Vnde fuerunt nonnulli doctorum, qui hac ægritudine percussum arbi-
trati sunt fuisse ipsum Nabuchodonosor, vt brutū animal esse se crederet, &
nō veraciter indueret corpus beluinum. Pleni sunt medicorum libri porten-
tosius huiusmodi apparitionibus, & iudiciorum corruptionibus ex læsione
virium interiorum nascentibus. De his ait Hieronymus, quod magis indi-
gent fomento Hippocratis, quam alio consilio. Multos talium vidi, multos
etiam examinaui, quorum aliqui in plerisque negocijs sanissimam videban-
tur habere sententiam, desipiebant tamen in certis casibus & responsionibus,
vbi phantasia suæ læsio certius eminebat. Hæc Gerson. Verum hæc ipsa ad
ferudos & scrupulosos. Nam ad vitam laxiorem vltro labentibus non est o-
pus frena laxari, frustra discretio illi mandatur, qui vltro sectatur teporem.
Perinde namque (vt verbis diui Bernardi vtar) virtus discretionis absque
charitatis feruore iacet, sicut feruor vehemens absque discretionis tempera-
mento præcipitat. Ad institutum igitur reuertamur. Ioannes vt cæteris om-
nibus virtute prudentiæ magnus, cauit sibi eremum incolens, vt in sanctita-
te exeresceret liberior. Profuit autem alijs, illis scilicet qui tum ab eo vitæ
sanctimoniam disciebant, & hodie prodest non solum nobis verum omnibus
etiam quotquot vsque in finem seculi feruido eius exemplo ad poenitentiam,
ad contemptum mundi, ad custodiam denique sui arctiorem accenduntur.
Fuit etiam magnus honore: vt pote cui in signum seu testimonium virtutis,
reuerentia quædè exhibita est, & exhibetur, cum à Christo, tum ab Ecclesia
militante atque triumphante. Vix in aliquo sanctorum præeminentia vna
fuit, vix dignitas aut titulus, quo beatus Ioannes non fuerit insignitus. Or-
dines atque gradus sanctorum simul omnes vnus ipse in se expressit. Quod
cum sanctorum multi eruditissimi explanauerint, non est nostrum fastidio-
so ser-

Indiscretio
quam mise-
rabiles exi-
tus pariat.
Ioannes
Gerson.

Hieron.

Bernardus.

Magnus ho-
nore vt fue-
rit Ioannes.

Ioan. 1.
Opinione
magnus ut
fuerit Ioan-
nes.
Pfal. 51.
Matth. 11.
Augustin.

so sermone hoc vos diu onerare. Tertium dicamus Beatus Ioannes fuit mag-
nus opinione, tantus vt Christus putaretur, quo nescio quid maius potuisset
de ipso homines opinari. Cæterum quia mendaces filij hominum in statum
non solum coram hominibus, verum etiam magnus coram Domino fuit,
cuius meruit testimonium, scilicet, quod non surrexit inter natos mulie-
rum femaio. Porro si inter natos mulierum, hoc est, inter homines nemo
surrexit maior Ioanne Baptista, concludendum est cū diuo Augustino, qui-
bus Ioanne plus est, non tantum homo, sed & Deus est. Cui laus, honor, &
imperium per æterna secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

*Quibus imitari debeamus Ioannem Baptistam.**Sermo V.*

Deuotio
Deo acce-
ptissima
quæ.

Ioannes Ba-
ptista in qui-
bus nobis
sit imitandus.
Luc. 1.

Pfal. 20.

Ioan. 2.

1-Pet. 1.

Fuit homo missus à Deo cui nomen erat Ioannes. Ioannis 1. Absque dubio est,
Domini præcursores, mundi lucernam, Baptistam Christi, præcōsem
Euangelij, atque vt alia eius præconia prætermittam, anachoretarum
principem, Carthusiensium patronum ac duces missum esse à Deo. Itaque
eam ob re charissimi fratres, gloriosi patris ac patroni nostri hodie memo-
riam, non solum cantu & ferijs, sed etiam deuotione, idque multo maxime,
celebrare debemus festiuam. Est autem deuotio hæc hodie Deo acceptissima,
si virtutes, si vitæ ordinem, si actus beatissimi Ioannis honestos cōsideremus.
Si eius nobis sanctitas placeat, si denique feruenti hanc desiderio, hilarique
voluntate studeamus imitari. Quare enim sanctum Ioannem Baptistam du-
ces elegimus ac patronum, nisi quia in eo aliqua inueniuntur à Deo com-
mendata, Deo accepta, quibus nos quoque commendemus Deo, ea de re re-
cipimus imitanda? Decet enim milites sequi regem, filios patrem suum. Com-
mendatur autem nobis patronus noster primum, quod per angelum sit patri
Zachariæ prænunciatus, quod sterili matre, patre senex, viroque sancto, con-
ceptus sit: & ipse ex vtero matris sanctus natus. Repletus enim adhuc in vtero
matris fuit Spiritu sancto, nihil minus tamen infans in vtero accipiens, quam
postea Apostoli erant accepturi, post passionem, resurrectionem atque ascen-
sionem Christi. Hic nobis Ioannes mirabilis nō imitabilis proponitur, qui
donum Dei fuit præueniens eum in benedictionibus, nisi (quod pro imitati-
one nostra trahamus) vt nos quoque à conceptione nostri, hoc est, à die qua
ordo nos recepit, & qua nos denuo renascitur in nouitatem vitæ, ordinem
sumus ingressi, discamus nos conseruare, discamus vitam agere in innocen-
tia, in simplicitate, in puritate quasi modo geniti infantes. Proh pudor si post
conuersionem nostram ad ea quæ seculi sunt, si ad ea quæ carnis sunt, reuertimur.
Monstruosa planè res est, à vitijs, ab amore rerum pereuntium nos di-
ci ad Deum conuersos & in medio vitiorum, in medio negotiorum se-
culi, animo inueniri demersos. Quod dicimur fratres charissimi, simus, mona-
chi, eremita, Carthusiani sumus. Quid quæso huic congruit professio? Num
ad hos spectat ociari, fabulari, dies pœnitentiæ datos & ad pœnitentiæ ab-
sumptos infructuosè transigere, transgressionibus Deum offendere, obli-
uionibus vacare, rumoribus & seculi nouitatibus occupari? Minime
Ergo

Ergo officium monachorum sanctorum, sanctorum eremitarum exercitia, studium bonorum Carthulienſium frequentemus. Ea quæ in ſancto Ioanne Baptiſta diſcimus, quæ prædicamus, imitemur. Hic ſanctus Domini in matris utero conſecratus, non ſolum ſua, verum etiam parentum ſanctitate, inſignis, non credidit ſibi, non credidit mundo, ſed ad eremum puer fugit, ne vitam ſuam vel leui occasione pollueret: ſciens delinquendi occaſiones maxime vitandas, quæ niſi vitentur, nec Dei nobis ſuffragabitur adiutoriū, nec naturæ opitulatur ſuffragium, nec prodeſt lectio, nec oratio fructuoſa eſt, nec voluntatis propoſitum firmatur: quia neceſſe eſt ut ardeat qui igni ſe admifcet, & inquinari cogitur qui tangit picem. Chariffimi fratres, non eſt fugiendum nobis, ut non habitemus inter homines, ſed ea quæ ab hominibus ad nos prodeunt, noſque inquinant, fugienda aut proſcindenda ſunt: ut ſunt colloquia mala, exempla contagiſa. Vbi que ſunt homines, & nos hominibus ſumus homines. Ita hominibus cohabitemus, ut vitijs eorum non conſentiamus, ut ea quæ in illis Deum offendunt, quæ ſpiritum noſtrum non ædificant, in nos non transformemus. Laudatur quidam quod habitat, ubi eſt ſedes ſatanæ. Alius quod cum ſtrutionibus moretur, & ſubverſores habeat ſecum. Quid hic fuit laude dignum? An quod inter malos habitauerunt, an potius quod boni inter malos, incorruptique permanferunt? Ita nobis chariffimi faciendum eſt, ut ſi malum videmus, ſi malum audimus, memores ſimus quo cauti alienis malis non communicemus, neve alienis ſordibus polluamur. Nemo tamen ſuos conciuſes aut cohabitatores æſtimare deberet malos, ſed potius ſe, ubi nullum ſcandalum præbetur ſcandalum recipere, & ex bonis malisque aliorum infirmari, id fore tutius humilique. Decet quoque nos præcurſores eſſe Chriſti, ut bona docendo, mala arguendo, virtutumque exempla præbendo, etiam delinquentibus lucernam ſanctimonix præferamus, atque Domino noſtro ex his qui nobiſcum habitant (quantum in nobis eſt) plebem perfectam paremus. Vbi etiam ſi nemo nos audièrit, ſi nemo ſequutus fuerit, imò ſi irrideant etiam plerique, ſine fructu tamen non erit labor noſter. Habet ſtadium hoc, puta ædificandi proximos, quod ex charitate oritur, ſuum meritum, nec poteſt Deo non placere: imò non poteſt non remunerari à Deo eiufmodi voluntas, quæ cupit, conaturque multos excitare, qui præbeant ſeipſos Domino fideles ſeruos. At Herodiana atque profanus diabolica res eſt, non ſolum pro lege Domini non zelari, ſed optare etiam complices habere tranſgreſſionis, atque ſive verbis, ſive exemplo ſuo aliorum animos in obſeruantia labefactare, tranſgreſſiones ſtabilire, ac conſuetudines ſanctas vel non recipere, vel receptas abolere. Verum de hoc hætenus. Ad Ioannem redeamus. Vixit puer in eremo, vinum & ſyceram non bibens, camelorum pilis ſe veſtiens, atque humo nuda, ſi quando urgebatur dormiendi neceſſitate, cubans. Nos quia non poſſumus tantam ferre abſtinentiam, nec duritiam rigoremque ſuſtinere, ſaltem eius exemplo confortati, lautiora non quaramus. Scimus contenti ijs quæ apponuntur, & nulla intret in nos pro cibis & pro alijs oblectamentis murmuratio. Scimus vocationem noſtram, ſcimus propoſitum noſtrum, ſcimus leges & ſtatuta noſtra, quæ ſi attendereamus, tam ſobria nunquam videretur neceſſariorum adminiſtratio, quam non agnolceremus gratiam, non debitam. Deinde ſi hominum pa-

Occaſiones delinquendi maxime vitandas. Eccl. ii.

Apoc. 2. Iob 30.

Præcurſor Chriſti quò quilibet noſtrum eſſe debeat. Luc. i.

Stadium proximorum ædificandi uti habeat ſemper meritum ſuum.

Matt. ii. Rigoroſam Ioannis vitam uti nos pro modulo noſtro imitari debeamus.

riter nobiscum Christianorum ac pauperum in sudore vultus sui se suosq; labores educantium, & crudo interdum pane duntaxat inter labores immanitate sese refocillantium meditaremur, edendi penuriam vilitatemq; quancunque nostram tenuitatem, delicias putaremus. Porro si acediam nostram in ingratitudinem, si negligentiam, si denique vilitatem nostram agnosceremus, omni prorsus beneficio indignos non inueniremus. Miraremur proterea formidantes, quomodo fieret vt præ cæteris hominibus Deus nobis nihilo tamen plus cæteris sese amantibus abundantius delicatiusq; promississet. Sanctus Ioannes, pro iustitia mortem suscepit, quia legem Domini constanter docuit, & præuaricationem Herodis arguens, pro lege Domini immensus est. Nobis fratres gloriosum sit, nobis opratum sit, quicquid pro iustitia, quicquid pro Dei legibus, quicquid pro Dei amore, quicquid pro ordinis & sanctitatis obseruantia, quicquid denique, ne in Deum peccetur, subnendum est: quia totum in martyrij nobis coronam computabitur, si quid horum occasione & Christi amore tulerimus. Et tunc demum probabimur discipuli sancti Ioannis Baptistæ, si eius inueniamur imitatores vite, præsertim Domini Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Martyrium
Ioannis
quò nobis
imitandum
sit.
Marc. 6.

IN EADEM SOLENNITATE.

*De sancti Ioannis ortu vitæq; ordine planè mirabili. Quo patto suam vitam
aspicari debeat is, qui monastica vita instituto sese dedit, de
de verecundia, discretionis, hilarisq; obedientia
laude. Sermo VI.*

Quis putas puer iste erit? Lucæ 1. Festum diem agimus hodie charissimi fratres natiuitatis præcursoris & Baptistæ Domini nostri Iesu Christi. Cuius ortum, dum insolita quædam ac mira illustrarent, ij quibus oculi dati erant spirituales, futurum aliquid è puero in signe atque magnificentum suspiciunt, dicentes: *Quis putas puer iste erit?* Nam sterilium parentum vercunditas prænunciata per angelum, natiuitas infantis, vitæ eiusdem ac obsequij prophetica descriptio, denique patri dubitanti cœlitus impositum silentium, atque rursus eiusdem in filij natiuitate linguæ referatio, item infantis ætate in vtero exultantis, ad Christi necdum nati, præsentiam deuotio, nomen quoque cœlitus impositum & parenti mirabiliter vtrique reuelatum, ac tandem immaturæ ætatis rigorosa castigatio, abstinendi studium, mundi reprobæ eremi incolatus, quid aliud quæso sunt, quam magnæ & auspiciatissimæ iustitiae præfagium? Cæterum, quia nostrum nemo hic dubitat, & laudes beatissimi viri scriptura nulla tacet, aded vt lectore magis, quam doctorem opus sit, ijs tanquam manifestissimis prætergressis, thematis verba ad puerum quemlibet in religione, hoc est, nouitium, seu nouiter Christo renatum vertamus, dicentes: *Quis putas puer iste erit?* Nulla est ars, nullum studium, nulla disciplina, cui quis vt primo se cœperit mancipare, non præbeat mox certum indicia, quantum in ea professione futurum discipulum reddat. Sic in religionis schola non desunt nouiter conuersis, præsertim iuuenibus signa, quibus & de præsentibus, & futuro animæ statu non nihil conijci queat.

Sunt

Sunt autem tria, quæ illos commendant maximè. Primum est, casta quædam ac humilis verecundia. Secundum, feruor, discretione temperatus. Tertium, obedientia hilaris. Primum igitur dixi pueros, id est, nouitios in religione vehementer ornari casta quadam & humili verecundia. Hæc ubique affuerit, bonæ est indolis specimen, honestatis indicium, simulq; vitæ indies melioris promittit vbertatem. Hanc deuotissimus Bernardus excellenter commendat adolescentibus, nõ quia non sit & in prouectiori ætate omnium studio retinenda (quæ est certè omnium ornatus ætatum) sed quod teneræ gratia verecundiæ, in teneriori ætate amplius pulchriusq; eniteat. Quid (inquit) amabilius verecundo adolescente? quam pulchra hæc, & quam splendida gemma morum in vita & vultu adolescentis, quam vera & minimè dubia bonæ nuncia spei, bonæ indolis index? Virga disciplinæ est illi, quæ pudendis affectibus imminens, lubrica ætatis motus actusq; leues coerceat, comprimat insolentes. Quid ita turpilocij & omnis deinceps turpitudinis fugitans? Solor continentiæ. Nullum æquè manifestum indicium columbinæ simplicitatis: & idè etiã testis innocentiæ. Lâpas est pudicæ mentis, iugiter lucès, vt nil in ea turpe vel indecorũ atteret, q; nõ illa ilico prodat. Ita expũctrix malorũ, & propugnatrix puritatis innata specialis gloria cõscientiæ est, famæ custos, vitæ decus, virtutis sedes, virtutũ primitiæ, naturæ laus, & insigne totius honestatis. Rubor ipse genarum, quem fortè inuexerit pudor, quantum gratiæ & decoris suffuso offerre vultui solet? Quid denique tam proprium verecundiæ, quam proprias vitare laudes, vitare iactantiam? Hæc Bernardus. Nos verò, si quis speciatim verecundiæ cupiat nosse quæ sunt argumenta, mittimus eum ad frontostatis, seu impudentiæ vitium, vt illius videat signa, & contrarijs sibi eduersò locatis, discat quid honestum, quid sit viciosum. Porrò, inuerecundiæ signa hæc sunt: morum dissolutio, membrorum incompositio, garrulitas, alieni sermonis interruptio, proprii consilij iactatio, arrogantiæ verborum, libido disputandi seu contendendi, nouitarum inuentio, præsumptio singularitatis, & cætera id genus: quæ omnia si in adolescentiore notantur, verecundiam procul abesse non dubites. Considerandum tamen, quibusdam vitia hæc naturaliter inesse, vnde vehementer sibi displiceant. Quippe qui aduersus illa nunquam non configant, nec tamen valeant eradicare: ijs profectò & si non absit verecundia illa naturalis, haudquaquam idè semper moralis abesse dicenda est. Quinimò plerunq; fit, vt per humiliations, per confusions, per labores denique & iuges conflictus veniant perfectius ad virtutem quam illi, qui suis contenti naturalibus, conquiescunt. Hoc idè dixerim, quod sicut nemo, quamlibet bona habeat naturalia, ignauus & deses laudandus, ita nemo bonæ voluntatis, nemo perfectioris vitæ studiosus, quantumlibet infirma aut etiam praua habeat, est damnandus: quia vt illi naturæ bonitas nihil confert, quem negligentia facit inerrem, ita huic infirmitas non obest, quem tam labendi pronitas, quam emendandi studiositas reddit feruentiorem. Porrò optimus quisque est, quem verecundum atque bonum facit, & naturæ generositas, & virtutis studiosa exercitatio; voluntas. Accedat nunc igitur verecundo & bono adolescenti, quod secundo loco posueram, feruor scilicet deuotionis discretione temperatus, quo socordiam

Quantã tria commendat quæuis nouiter conuersum. Verecundia humilis in iuuenibus quã sit laudabilis. Bernardus.

Simplicitatis columbinæ indicium quodnã sit. Verecundiæ humilis effectus qui.

Impudentiæ iudicia quænam sint.

Vitia naturalia quò emendanda sint.

Optimus quisquam dicendus sit.

Feruoꝝ deuotionis qualis iuuenibus inesse debeat.

Tyronis desidiosi qualis finis commendus.

Bernardus. Seniores vt nouitij censendi.

Deuotio rationalis que sit.

Bernardus.

Discretio vt feruorem mentis temperet.

Discretio vt sit antiga virtutum. Ioan. Caf.

Discretio vera humilitate obtinendam. Moses abbas

Discretio vera que probetur.

omnem, pigritiam, carnalitem & prorsus quicquid diuina aduersatur voluntati, exeretur & fugiat: quicquid placere Deo cognoscitur, amet & querat. Leue sit ei quicquid Dei contemplatione ferendum est, quicquid ueritate more agendum. In hoc feruore alacriter currit: felix tamen, si discretione habena cursum suum moderetur. Ceterum, quid putamus de illo sperandum, qui initio torpet, qui nihil nisi carnem sapit, nihil præter humana sollicitudinem querit? Cui laboriosus nihil, quam quod pro Deo agitur, nihil molestem quam ubi propter Deum sudatur. Cui tempus non videtur aliud longius, quam ad Dei laudes canendas, aut alia quæuis veræ pietatis officia quod expenditur? Quis, inquam, ex illo sperandus finis, cuius adeo desidiosum est initium, vt incipiens quasi non incipiat? Hoc non tantum de pueris dixerim, quæ probationis annus facit nouitios, sed eos etiam nouitios volo, qui facta professione, cum feruorem non tam polliceri, quam præstare deberent, manus nouitij: Scilicet quales Diuus Bernardus taxasse fertur, dum cuidam illi diceret: Si quadraginta annis in ordine steteristi & non profecisti, nouitium te reputo. Aduertendum autem, cum hic aut feruorem commendamus, auerfidiam carpimus, vt nemo de hac sola, quæ sensibilis est passione, pura molitie quadam, aut e contra duritia cordis existimet nos loqui: quippe cum hanc deuotio sensibilis non in hominis potestate sita sit, & tentationibus, aut probationibus diuinis, item occupationibus interdum pernecessarijs, aut etiam naturalibus alijs intercepta, desideretur: sed de ea deuotione, de illo feruore qui rationalis est, quo animus voluntasq; ipsa rationalis prompta feruore ad omnia, quæcumq; respiciunt Deum. Porro circa feruorem præsertim insensibilem haudquaquam est negligendum, quod addidi, discretione temperatum. Siquidem perinde nocet aut sine feruore, aut sine discretione agere. De quo & scitum est illud Diui Bernardi: Virtus discretionis absque chaustant feruore iacet, & feruor vehemens absque discretionis temperamento, præcipitat. Ideoq; laudabilis, cui neutrum deest, quatenus & feruor discretio erigat, & discretio feruorem regat. Discretio namq; omni virtuti modum ponit, ordo modum tribuit, & decorem etiam, & perpetuitatem. Est ergo discretio non tam virtus, quam quædam moderatrix & auriga virtutum, ordinatrixq; affectuum, & morum doctrix. Tolle hanc, & virtus vitium eripit, & affectio naturalis, in perturbationem magis conuerteretur exterminatq; naturæ. Semper autem (vt verbis utar Diui Ioannis Cassiani) æquanimis qualibet fatigatio sustinetur, si interiecta ei necessitudo quædam, vel operta immutatio qualiscunq; succedat. Sed quo potissimum studio, dicit aliquis, hæc discretio comparabitur, vt nulla ex parte, hoc est, neque nimium, neque minus agendo peccetur? Profecto nulla re alia citius, si primorum patrum definitionibus fuerit credendum, atque humilitate. Testatur hoc abbas Moses secunda Collatione, dicens: Vera discretio, non nisi vera humilitate conquiritur. Cuius hæc erit prima probatio, si vniuersa non solum quæ agenda sunt, sed etiam quæ cogitantur, referuentur seniorum examini. Nullatenus enim decipi poterit quisque, si non suo iudicio, sed maiorum viuæ exemplis. Et serpens teterrimus, velut è tenebroso ac subterraneo specu, virtute confessionis protractus ad lucem, & traductus quodammodo ac de honestate abscedit. Et iterum post sanctorum enumerata exempla. Inde, inquit, probetur

batur nulli à Domino viam perfectionis ostendi, qui habens vnde valeat erudiri, doctrinam seniorum vel instituta contempserit, parvipendens verba illa. *Interroga patrem tuum & annuntiabit tibi, maiores tuos, & dicent tibi.*

Deut 31.

Itaque hac humilitate discretio, & non solum discretio, sed etiam quam tertio loco posueram, obedientia hilaris generatur: vnde scilicet puer in religione ceu futuri profectus quodam prælagio ornatur. Siquidem hæc modo nouitium omnibus reddit amabilem atque commendabilem, nec quisquam facile potest non optima sperare de illo, quem viderit ad contemnendas proprias voluntates, & superiorum exequenda iussa, non vultu in rugas contracta, aut lento & difficili gradu, sed alacriter hilariterque propere. Possent quidem multa in huius laudem virtutis dici, sed quia sæpius de ea dixisse me memini, hoc loco supersedeo. Tamen hortor, nedum nouitios sed & vos omnes alios fratres charissimi, vt nihil obedientiæ præponatis. Quicquid contra obedientiam Deo obtulerimus, non habebit laudem vel meritum, sed supplicium. *Multa sile,* id est, virtutes congregauerunt diuitias meritorium, sed obedientia supergressa est vniuersas: quia si vera sit, nunquam suo caret etiam ingenti præmio: cum tamen multa fiant bona, quæ quia ex propria voluntate profecta sunt, parum aut nihil meriti comparant ob vitia illis admixta. Præstet nobis Dominus Iesus per merita sanctissimi Præcursoris sui, vt quæ hæctenus dicta sunt reipsa exequamur ad laudem & gloriam ipsius, Amen.

Obedientiæ
quenam po-
tissimum
nouellas
plantas de-
ceat.

Prou 31.

IN SOLENNITATE BEATISSIMÆ MARIÆ Magdalena.

Quibus admiranda, quibus sue imitanda sit B. Maria Magdalena.

Sermo I.

VIDES hanc mulierem? Luc. 7. In cæteris festis sanctorum fratres charissimi, tamen si celebritas ipsa diei nobis pariat gaudium, & sacra gestorū lectio ad emendationis vitæ nos inuitet exemplum: est tamen quorumlibet ferme sanctorum solennitas eatenus nobis aliena, quatenus de illorum innocentia, & sanctitate duntaxat agitur, quæ à nobis peccato obnoxijis, vt imitari possit, penè desperatur. Porro hodie sanctissima Magdalena, haud aliter ac proprio sancto ex ordine nostro, hoc est, ex ordine peccatorum festū agentes, gratulamur: & quod peccatrix conuersa ad summum sanctitatis gradum euecta sit, consolamur. Idcirco sacra Euangelicæ historiæ lectio ante mentis oculos hodie nobis spectaculum proponit, quod si accurata cōsideratione intro recipiatur, non potest cordis nostri duritiam non compungere, scindere, vulnerare. Introducitur namque mulier peccatrix, nō minus vanitate, quam nobilitate insignis, peccati laqueus, diaboli rete, seductrix animarum, ex prædicatione Domini atque occulta eiusdem inspiratione in vas electionis gratissimum conuersa, veniens ad Iesum & suæ turpitudinis conscia, non in faciem, non ante oculos creatoris sui audens comparare: sed præ verecundia stans retro, ex humilitate secus pedes Domini Iesu, propter dolorem, & contritionis abundā-

Luc. 7.

PPP 3

uam